

Ordets liturgi for barn
Tidsramme: 20-25 minutter

2. søndag etter jul kirkeår ABC

Evangelium: Joh. 1,1-18 (kortere: 1-5.9-14)

I opphavet var Ordet. Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud; i opphavet var han hos Gud. Alt ble skapt ved ham; uten ham er intet skapt. Alt som er skapt, har sitt liv i ham; og Livet er menneskenes Lys. Lyset skinner i mørket, og mørket har ikke kunnet gripe det. [Der var en mann, sendt fra Gud; hans navn var Johannes. Han kom for å vitne; han skulle vitne om Lyset, for at alle skulle komme til tro ved ham. Han var ikke selv Lyset, men han skulle vitne om Lyset.] Det sanne Lys, det som opplyser hvert menneske, kom nå selv til verden. Han var i verden, og ved ham er verden blitt til; men verden kjente ham ikke. Det var sitt eget han kom til, og hans egne tok ikke imot ham. Men de som tok imot ham, dem gav han evne til å bli Guds barn; han som selv er født, ikke ved manns eller menneskes vilje, men av Gud. Og Ordet ble menneske av kjøtt og blod, og oppslo sin bolig blant oss. Hans guddomsglans har vi sett – en herlighet som en enbåren Sønns, kommet fra Faderen og fylt av hans nåde og sannhet. [Om ham vitner Johannes; han roper ut: «Det er om ham jeg har sagt: Han som kommer etter meg, er gått forbi meg. For før meg var han til.» Og av hans fylde har vi alle fått, nåde over nåde; for ved Moses ble Loven gitt, men ved Jesus Kristus fikk vi del i hans nåde og hans sannhet. Gud har ingen noensinne sett; men den enbårne Sønn, som dveler i Faderens favn, han har vist oss hvem han er.]

(NB! Man kan også vurdere å bruke opplegget for Herrens åpenbaring/de hellige tre kongers fest.)

Øvrige lesninger: Sir 24,1-4.12-16 Ef 1,3-6.15-18

Refleksjon og hovedbudskap

Dagens evangelielesning minner oss om den Treenige Gud og hans skaperverk – om at vi alle er Guds barn. Gud har skapt alt, og har gitt av sitt liv til alt som lever. Dette livet er «menneskenes lys». Lyset som skinner i mørket, og mørket har ikke kunnet gripe det. Nå rett etter jul er det fint å reflektere over betydningen av det lille barnet i krybben – verdens lys – og vårt lys. Jesus er vårt lys, fordi han er Guds sønn – han er vårt lys som kan skinne i våre hjerter, hvis vi tillater det.

Dette er en tekst som handler om prinsippene bak Guds skapelse av verden; universets og eksistensens grunnpilar. Teksten viser langt tilbake i tid, til skapelsesberetningen i GT, og enda lenger tilbake; til tiden før skapelsen – det som var før tiden ble skapt. Her møter vi filosofiske tanker – som mennesker i antikken og i oldtiden (da denne teksten ble skrevet) var like opptatt av som det vi er i dag. I denne teksten brettes ut en hel kosmologisk beretning, en hel eksistensfilosofi og en hel naturvitenskap. Dette ble skrevet ned lenge før inntoget av den moderne naturvitenskap og den moderne eksistensfilosofi. Likevel er tankene og begrepene vi møter her, godt gjenkjennbare for oss som lever i dag også. Vi mennesker kan ikke forstå fullt ut hvordan Gud skapte universet og mennesket. Vi får ikke kjenne alle universets hemmeligheter, men vi blir kjent med en del av dem i vårt liv her på jorden. Denne evangelieteksten, som vi finner hos Johannes, søker å gripe og fatte skaperhandlingen i den grad vi mennesker kan det; i ord og tanke. Teksten er sterkt kristosentrisk, og det går frem at Kristus, Guds andre person, har sitt opphav før universets skapelse – i punktet der tid og rom ennå ikke finnes. Han er det ordet, som alt skal springe ut av som en blomst eller et tre. Dette «ordet» kan vi tenke på som Guds tanke på det han ville skape, som et frø eller som en cellekjerne med gener som koder for hvordan en hel kropp skal bli – slik vi alle er i vår unnfangelse; en eneste celle der hele den genetiske oppskriften på hver enkelt av oss ligger bevart.

Du kan også bruke selve ordet som brukes i teksten til å reflektere over; Ordet. Slik ordet er brukt her, henviser det til den større guddommelige virkelighet bak vår egen – og vi kan derfor ikke forstå fullt ut hva begrepet henviser til. Men vi kan likevel forstå det delvis ved å se på vår egen bruk av ordet «Ord»: har du noen gang tenkt på hvor viktige ord er for oss mennesker? Hva er egentlig ord? Hva betyr det for oss at vi bruker ord til å snakke og tenke med? Har du noen gang tenkt på hvor definerende ordene våre kan bli for både den enkeltes liv og hele felleskapet? Det kan gro liv og vekster frem av gode ord. Og på tilsvarende måte kan vi med bruk av onde ord ødelegge et menneske, et helt liv og et helt samfunn. Ord sier også noe om vårt forhold til virkeligheten og til vårt eget liv. Ord kan fordekke og ord kan avdekke sannheten. Ord kan være løgner og ord kan være sannhet. Ord kan forløse og ord kan drepe. Ord kan bryte stillhet, og ord kan skape fred mellom mennesker. Med ordene våre kan vi mennesker skape en hel virkelighet. Derfor er ord så viktige. Hvilke ord vi bruker, hvordan vi snakker og tenker har stor betydning.

Ikke bare var Kristus (Sønnen, Guds andre person) til før den skapte verden ble til, men selve skaperverket er tuftet på ham. I hele skaperverket finnes hans preg, hans avtrykk. Også før han inkarnerte seg og kom til verden som et lite barn, var han til stede og fantes i skaperverket. Ved hjelp av troens øyne, var det mulig for mennesker å se Kristus i skaperverket, også før han inkarnerte seg som Jesus og ble en person her på jorden. Vi leser her at han «kom til sitt eget»; Kristus er ikke fremmed for verden, og verden er ikke fremmed for Kristus. Han var der fra begynnelsen i alt som finnes, i alt som lever. Derfor kan vi alle sammen gjenkjenne Kristus når vi ser ham. Han lever i skaperverket, i naturen og i alle mennesker. Han er den gode Gud, han er kjærligheten, han er varme og lys i vårt liv, han er tryggheten og han er garantisten for vårt liv i evigheten. Alle mennesker vet godt hva dette er, og alle mennesker gjenkjenner Kristus. Slik han preger hele skaperverket, preger han også hele vårt liv; våre kropper ligner hans kropp (Gud Faders kropp i skaperhandlingen, da mannen og kvinnen ble skapt som et avbilde av Gud Fader selv, samt Kristi kropp da han inkarnerte seg og ble Jesus), våre hjerter etterligner Guds kjærlighet til sitt skaperverk og med våre mentale evner (hode, hjerne) kan vi følge og forsøke å forstå Guds tanker og planer for skaperverket sitt. Mennesket ligner Gud, og Gud ville leve et menneskes liv og kom selv til verden som han har skapt.

Til fordypning:

Stille bønn foran julekrybben: Tilbe Jesus slik kongene gjorde: Full av undring over å se Gud som et lite barn - et barn som verken har språk eller makt, totalt avhengig av andre mennesker.

Forberedelser (dette må læreren ha gjort i stand på forhånd):

En julekrybbe med alle figurene, dyr og mennesker.

Vi setter stoler i en halvsirkel rundt et lite bord dekket med hvit duk og løper i den liturgiske fargen hvit (juletid). Her setter vi lysene og en tom stall. Figurene deles ut til noen av barna når alle er kommet.

1. Innledning/åpning

Vi ønsker alle velkommen og gjør korsets tegn. Vi tenner lysene på bordet for å markere at vi er i messen. Så spør vi barna hva de ser på bordet i dag? (En tom stall) Er det noen som kan gjette hvorfor det står en stall her i dag? (La noen av barna fortelle om det de husker fra julens hendelser. Gjenfortell alt, også om de tre vise menn som kom for å tilbe.)

Nå skal vi synges en sang som handler om akkurat det: Et barn er født i Betlehem. (Del ut figurene du har til noen av barna.)

Så synger vi alle versene. Du synger versene, og barna blir med på refrenget: Halleluja:

1. vers: Et barn er født: (Legg på Jesus i krybben.)
2. vers: En fattig jomfru: (Legg på Maria og Josef)
3. vers: Hun la ham i et krybberom: (Legg på englene)
4. vers: Men okse der og asen stod: (Legg på okse og esel)
5. vers: Fra Saba kom: (Legg på kongene)
6. vers: Nå all vår nød og sorg er bøtt: (Legg på hyrdene)
7. vers: Lov takk og pris i evighet: (Vi ser på krybben)

2. Opplegg for formidling av bibelteksten

Leder: I dag skal vi lese dagens evangelium fra Bibelen. Vi må høre godt etter, og se om vi forstår det vi leser: (La alle korse seg på panne, munn og hjerte.)

Les hele evangelieteksten høyt.

Kva hørte dere? (La barna komme med forslag til det de har hørt.)

Hørte noen noe om et lys? (Ta fram et stort kubbelys, og tenn det.)

«Det sanne lys» kom nå selv til verden ... (Les teksten sakte en gang til, mens lyset skinner.)

- Hvem tror dere dette lyset kan være da? (Det er et annet navn på Jesus)

(Ta fram Jesusbarnet i krybben)

- Bibelen sier at når Jesus ble født, var det som et lys kom til vår mørke verden.

Sett lyset foran krybben og Jesusbarnet.

Hvordan virker et lys da? (Vi ser hvor vi går ... Vi kan se hverandre. Vi er ikke redde for mørket ... osv.)

Hvis Jesus er lys, hvordan virker han da? (På samme måte ...)

Husker vi noe om lys fra fortellingen om da Jesus ble født? (Gjeterne som arbeidet ute på markene i mørket og plutselig fikk se et stort lys ..., kongene som fulgte et sterkt lys: stjernen...)

Alle som kom til Jesusbarnet den natten ville nok vært enig i at «det sanne lys» var kommet til verden.

Nå kan vi be en bønn foran krybben. Vi kan være helt stille og gjøre som kongene som kom til Jesus: Vi skal knele ned foran Jesus. Vi kan være helt stille en liten stund.

(La alle barna knele i stillhet en liten stund foran Jesusbarnet)

Avslutt med en liten bønn:

Jesus vi takker deg for at du kom til jorden som et lite barn.

Takk for at du kom som et lys til oss i vår mørke verden. Amen.

Bruk resten av tiden på å synge/lære julesanger med barna:

F. eks: første vers av Glade jul, Deilig er den himmel blå, Jeg er så glad hver julekveld, O jul med din glede.

3. Sanger

Et barn er født i Betlehem

Glade jul

Deilig er den himmel blå

Jeg er så glad hver julekveld

O jul med din glede

4. Andre punkter som kan tas med

I dag deles det ut klistremerker: CMB til alle i menighetene.

Fortell gjerne barna hva dette betyr: Kristus velsigne dette hus (Christo mansione benedicta). Men det kan også bety Caspar, Melchior og Baltazar, som er navnene på de hellige tre konger.

Info fra den liturgiske kalenderen: Det er kollekt til barne-missio.

5. Avslutning

Vi avslutter med å holde hverandre i hendene og be velsignelsen sammen: Velsign oss Gud Fader. Velsign oss Guds sønn. Velsign oss Gud, du Hellige Ånd. Amen.

Deretter går dere alle stille og rolig tilbake til kirken.